

Učení Páně a falešný prorok

Sk 13,2-12: Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: „Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, k němuž jsem je povolal.“ A tak po modlitbách a postu na ně vložili ruce a vyslali je k dílu. Posláni tedy Duchem svatým, odešli Barnabáš a Saul do Seleukie a odtud se plavili na Kypr. Když dopluli do Salaminy, zvěstovali tu slovo Boží v židovských synagógách. Měli s sebou i Jana jako pomocníka. Pak prošli celým ostrovem až do Páfu. Tam se setkali s jakýmsi židovským kouzelníkem, který se vydával za proroka; říkali mu Barjezus. Byl u dvora místodržitele Sergia Paula, muže vzdělaného. Ten k sobě povolal Barnabáše a Saula, protože chtěl slyšet Boží slovo. Ale Elymas, ten kouzelník - tak se totiž vykládá jeho jméno - vystoupil proti nim a snažil se odvrátit místodržitele od víry. V tu chvíli Saul, kterému říkali také Pavel, byl naplněn Duchem svatým, upřel na Elymase zrak a řekl: „Ty svůdce všeho schopný, synu ďáblův, nepříteli Boží spravedlnosti, kdy už přestaneš podvracet přímé cesty Páně? Nyní na tebe dopadne Boží trest: Oslepneš a neuzříš sluneční světlo, dokud se nad tebou Bůh neslituje.“ Tu Elymase náhle obestřela mrákota a tma, tápal kolem sebe a hledal, kdo by ho vedl za ruku. Když místodržitel uviděl, co se stalo, uvěřil, pln údivu nad učením Páně.

Iz 30,1.9-10: „Běda, synové umínění, je výrok Hospodinův, uskutečňujete záměry, ale ne moje, uzavíráte závazky, ale ne v mém duchu, vršíte hřích na hřích. ... Neboť je to lid vzpurný, synové prolhaní, synové, kteří nechtějí poslouchat Hospodinův zákon. Říkají vidoucím: „Nedívejte se“, a těm, kdo mají dar vidění: „Neukazujte nám, co je správné! Jen nám pochlebujte, jen nás balamutte!“

I. Cesta na Kypr

Ti, kdo uvěřili v Krista, se dostali se do sporů s lidmi, kteří jejich víru nesdíleli, pak začali překážet mocným a někteří raději utekli jinam. Na některých místech díky tomu vznikl nový sbor, třeba v Antiochii. Tam křesťanům řekl Duch svatý, aby Saula a Barnabáše vyslali na cestu do jiných končin, kde budou zvěstovat Boží slovo. Udělali to tak a ti dva se vydali na cestu (ještě s jedním pomocníkem, který je doprovázel). Nešli úplně do neznáma, zamířili na Kypr, odkud pocházel Barnabáš.

Navštěvovali židovské synagogy, protože tam se scházeli lidé, kteří věděli, co znamená víra v jediného Boha, a očekávali mesiáše. Tak jim řekli, že ten mesiáš už je tu a že je to Ježíš. Návštěvníci synagogy s nimi mohli nebo nemuseli souhlasit, ale aspoň rozuměli, o čem je řeč. Ti ostatní venku vůbec netušili, co by si pod slovem mesiáš asi tak měli představit. Těm bude třeba zvěstovat Boží slovo nějak jinak. Neboť když někdo žádného mesiáše nečeká, moc ho nezaujme novina, že už přišel. Možná ti lidi vyhlížejí něco jiného. Ještě tak přijít na to co...

II. Elymas

Trojice misionářů se setkala s mužem, který byl povoláním kouzelník, byl to Žid a na vizitku si připsal, že je prorok. Prorok znamená, že vidí souvislosti všech těch dějů, které žijeme, a činů, které děláme, a díky tomu umí říct, co by se taky mohlo stát, a jak to jde dohromady s Božím slovem. Barjezus řečený Elymas byl však prorok falešný, což znamená, že nehlásal to, co chce Bůh, ale to, co chtějí lidi slyšet. A to, co chtějí lidi slyšet, občas nebývá dobrá cesta. Strašně dávno to jistý Izaiáš vyjádřil takto: „Nechtějí poslouchat Hospodinův zákon. Říkají vidoucím: Nedívejte se, a těm, kdo mají dar vidění: Neukazujte nám, co je správné! Jen nám pochlebujte a balamutte nás!“

Elymas asi uměl říkat, co lidi chtějí slyšet, a tak byl oblíben a uchytil se u dvora římského místodržitele Sergia Paula. Ten pozval Saula a Barnabáše, ať řeknou i jemu to Boží slovo, které prý hlásají. Přišli, ale jak mají o Kristu říct člověku, který nejspíš

věří v ledajaké nesmysly a kouzla? Byl tam i Elymas, falešný prorok, a ten větrí nebezpečí: jestli jim Říman uvěří, možná mě i s mými kouzly vyžene. A tak napnul síly a přesvědčoval místodržitele, že co ti dva říkají, je lež, protože pravdu mám já a jenom já!

Římský místodržící na to kouká: tak tohle jsou ti dva, Barnabáš a Saul (jemuž se od této chvíle v Bibli bude říkat Pavel, protože odteď bude hledat slova, jak zvěstovat Krista nejen našincům, ale i lidem, kteří Bibli vůbec neznají). Dva věrozvěsti a proti nim tamten kouzelník, který říká, co chtějí slyšet lidi, ale co neříká Bůh. Komu má ten Říman uvěřit? Takovou situaci je těžké rozčísnout, ale Bůh si s tím ví rady. Vypravěč praví, že byl Pavel naplněn Duchem svatým, což značí právě to, že co teď Pavel udělá, bude souznít s Boží vůlí.

III. Duch

Pavel Elymasovi povídá: „Ty svůdce všeho schopný, synu dáblův, nepříteli Boží spravedlnosti, kdy už přestaneš podvracet přímé cesty Páně?“ Není to zrovna zdvořilé, ale s podvodníkem je těžké se dohodnout po dobrém, ale je to trefné, protože je potřeba pojmenovat, v čem je háček. Důležitá jsou slova „Boží spravedlnost“ a „přímé cesty Páně“, neboť o to právě jde.

„Oslepneš, dokud se nad tebou Bůh neslituje,“ řekl Pavel a Elymase obestřela tma a tápal, kdo by ho vzal za ruku a vedl. Vypadá to hrozně: že by slepota za trest na příkaz apoštola a celé to spískal Duch svatý? Ale ne, podobnou scénu už jsme v téhle knížce přece nedávno viděli: Právě Pavel, tou dobou se ještě jmenoval Saul, šel horlivě ubližovat, až ho zastavila otázka z nebe: „Proč?“ a sesypal se mu svět. Tápal, kdo by ho vzal za ruku a vedl, a rozsvítilo se mu až v setkání s Boží láskou, kterou mu přinesli lidé.

Ten obrázek už jsme viděli a vypravěč ho užívá znovu, aby naznačil, že Duch svatý někoho zase vede k dobrému cíli (byť ho

vede cestou, která zprvu dobře vůbec nevypadá). Není to apoštolova ani Boží pomsta, to jen podvodníkovi zhasli ten jeho samolibý arogantní svět. Snad zase prohlédne, až se potká s Boží milostí.

IV. Údiv

Když místodržitel uviděl, co se stalo, uvěřil, pln údivu nad učením Páně, uzavírá se ten příběh. Uvěřil ne proto, že by apoštolové čarovali a že by to dělali líp než ten čaroděj – bylo to jinak: Učení Páně převážilo nad tluchubou, který říká, co chtějí lidi slyšet, a často s tím má úspěch (po dobrém či po zlém), a ve skutečnosti potřebuje, aby ho někdo vzal za ruku. A že mu zhasl ten jeho sebejistý pohled na život a na lidi, to je pro dobro věci, i když ho to v tu chvíli nepochybně štve.

Sergius Paulus „uvěřil učení Páně pln údivu“. Pln údivu – bodejt by ne: vždyť Boží spravedlnost říká i to, co člověk slyšet moc nechce, a „přímé cesty Páně“ jsou nevyzpytatelné a někdy dost nesrozumitelné. Vždyť i ta darovaná milost a Boží láska k nám dorazila tak, že to přišlo draho a zaplatil to sám Bůh. Tak to apoštolové učili a my tím žijeme – a jestli v tom nemáte sto procentně jasno a zbyl ve vás prostor pro údiv, vůbec to není špatně.

požehnání

Věříme, že si nás Bůh zamiloval a z milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději;

věříme, že co Kristus Ježíš udělal, udělal i kvůli nám a pro nás.

Ať vás ta víra a s ní Boží láska a pevná životní naděje vede přes všechna úskalí,

ať vás potěšuje a podpírá

a ať je vám zdrojem moudrosti a síly ve všem, co je před vámi, co máte udělat a prožít.

Amen.